ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენება კანონშემოქმედების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფისა და გაძლიერების მიზნით

ლია ჰანი,
უფროსი ექსპერტი დემოკრატიის საკითხებზე

ega.ee

ერთობლივი საქმიანობის მიზეზები

- გამჭვირვალობა
- ანგარიშვალდებულება
- მონაწილეობა
- ისტ-ის მხარდაჭერა

Open Government Partnership

- ღია მმართველობის პარტნიორობის (OGP) საკანონმდებლო ღიაობის სამუშაო ჯგუფი

ციფრული მოქალაქეები

- აქტიურობა და სასურველი იფნორმაციის მოძიების უნარ-ჩვევები
- სოციალური აქტიურობა და საინფორმაციო ქსელში ჩართულობა
- მეტი უფლებამოსილება პოლიტიკური ქმედების განსახორციელებლად
- უპირატესობის მინიჭება კომუნიკაციისათვის მოკლე ტექსტური შეტყობინების მეშვეობით ☺

ღიად მოაზროვნე პოლიტიკოსები

- აღიარებენ მოქალაქეთა აქტიურობის მნიშვნელობას პოლიტიკის შემუშავების პროცესში
- აცნობიერებენ, რომ პოლიტიკის შემუშავება ერთობლივად შექმნის პროცესია
- იყენებენ თანამედროვე საკომუნიკაციო საშუალებებსა და პლატფორმებს თავიანთ ამომრჩევლებთან უკეთესი კომუნიკაციის დასამყარებლად

როგორ ჩავრთოთ მოქალაქეები?

- პარლამენტის საკანონმდებლო საქმიანობის თაობაზე მოქალაქეებისათვის ინფორმაციის მიწოდების გამარტივება
- მათთვის საინტერესო კანონპროექტებზე „საინფორმაციო შეტყობინებების“ მიღების მიზნით დარეგისტრირების შესაძლებლობის უზრუნველყოფა
- სოციალური მედიის გამოყენება მოქალაქეებისათვის ხმის მიწვდენისა და მათთან დიალოგის მიზნით
- პარლამენტის ინდივიდუალური წევრების წახალისება, რომ კანონპროექტები განიხილონ დაინტერესებულ მხარეებთან
- მოქალაქეთა წვლილის მნიშვნელობის აღიარება

ega.ee

რა ეტაპზე ხდება მოქალაქეთა ჩართვა?

ega.ee

ციფრული პლატფორმები

პროცესი	პლატფორმის ფუნქციონალობა
ინფორმაციის მიწოდება	ინფორმაციის / მონაცემების (ვებ-გვერდების, სოციალური მედია პლატფორმების) ონლაინ გამოქვეყნება
კონსულტაცია	ციფრული პლატფორმები პასუხის გაცემის/ უკუკავშირის ფუნქციით
განხილვა	ციფრული პლატფორმები, რომლებიც იძლევა მონაწილეთა შორის აზრთა ურთიერთგაცვლის, კონსენსუსის მიღწევის საშუალებას

ega.ee

კანონპროექტის მომზადების პროცესი მთავრობის დონეზე

რომელი ეტაპია საუკეთესო საჯარო კონსულტაციისთვის?

ega.ee

ესტონეთის მთავრობის საკანონმდებლო საქმიანობის საინფორმაციო სისტემა (EIS)

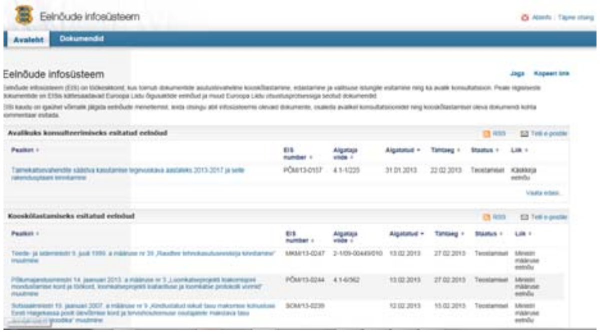

ega.ee

საზოგადოების ხელმისაწვდომობა კანონშემოქმედებით პროცესზე EIS-ის მეშვეობით

- ყველასთვის ღია
- კანონშემოქმედების პროცესი გამჭვირვალეა და სხვადასხვა ეტაპების შესახებ კეთდება ჩანაწერები
- საზოგადოებრივი კონსულტაციის ეტაპის ცალკე პლატფორმაზე გადამისამართება https://www.osale.ee/
- იდენტიფიცირებულ მომხმარებლებს აგრეთვე შეუძლიათ დოკუმენტზე შენიშვნების დამატება „კოორდინაციის“ ეტაპზე.
- ელ.ფოსტით შეტყობინებების გამოწერა
  - დარეგისტრირდა ახალი დოკუმენტი
  - დაიწყო ახალი საჯარო კონსულტაცია ახალი დოკუმენტი კოორდინაციისთვის
  - მთავრობას წარედგინა ახალი დოკუმენტები და ა.შ.

ega.ee

საკანონმდებლო პროცესი პარლამენტში

- რომელი ეტაპია ყველაზე შესაფერისი საზოგადოების ჩართულობისთვის?
- უნდა ჩატარდეს თუ არა საჯარო კონსულტაცია?

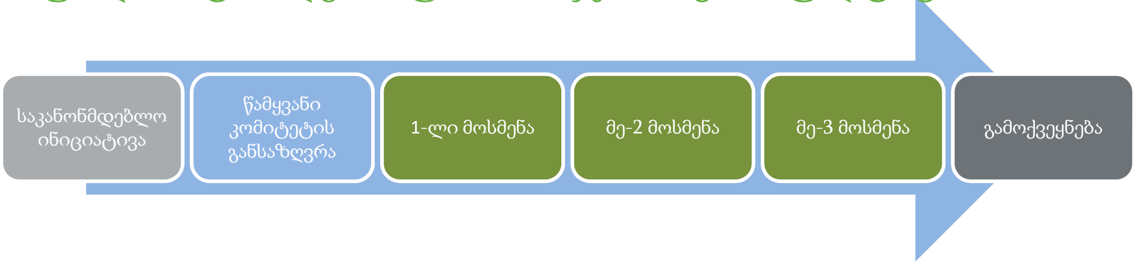

ega.ee

ინფორმაცია საკანონმდებლო პროცესის შესახებ

- საკანონმდებლო პროცესის ადვილად აღსაქმელი სქემა
- საკანონმდებლო პროცესის ყველა ეტაპზე კანონპროექტების შესახებ ინფორმაციის (ტექსტები, პლენარული და საკომიტეტო განხილვები) ხელმისაწვდომობა
- სხდომის დღის წესრიგის წინასწარ მოძიების შესაძლებლობა

ega.ee

ვინ იღებს გადაწყვეტილებას საჯარო კონსულტაციის დაწყების თაობაზე?

- საჯარო კონსულტაციები უნდა იყოს თუ არა ორგანიზებული მთავრობის ან პარლამენტის მიერ?

მხოლოდ ონლაინ პლატფორმის უზრუნველყოფა შენიშვნების წარმოდგენის მიზნით არ არის საჯარო კონსულტაცია!

ega.ee

ონლაინ კონსულტაციები

- კონსულტაციისათვის განკუთვნილი ვებ-გვერდი ქმედითია
- უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას დაინტერესებულ მხარეთა მოზიდვისა და მონაწილეობის წახალისების მიზნით
- გამოიყენება სტანდარტული წესები საჯარო კონსულტაციების შესახებ
- აუცილებელია მონაცემთა დაცვის წესების პატივისცემა

ონლაინ კონსულტაციის შევსება შესაძლებელია საყოველთაოდ მიღებული მეთოდებით

ega.ee

„ბრბოს სიბრძნის“ მეთოდის გამოყენება ღია პოლიტიკის შემუშავებისათვის

- ხალხისგან იდეების შეგროვება
- მოქალაქეებს უნდა ჰქონდეთ პეტიციის მექანიზმი, რათა შეეძლოთ გავლენის მოხდენა პოლიტიკის შემუშავებაზე საპარლამენტო არჩევნებს შორის პერიოდში

ega.ee

კანონი კოლექტიური წინადადებების შესახებ, 2014

- სულ მცირე, 1000 ხელმოწერა
- ხელმოწერა შეუძლიათ ესტონეთში მუდმივად მცხოვრებ პირებს 16 წლის ასაკიდან
- რიგიკოგუს (ესტონეთის პარლამენტის) საბჭომ 30 კალენდარული დღის განმავლობაში უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება წარმოების დაწყების თაობაზე
- პეტიციის წარდგენიდან 6 თვის შემდეგ წამყვანმა კომიტეტმა უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება პეტიციასთან დაკავშირებით

ega.ee

გადაწყვეტილებები კოლექტიურ წინადადებებთან დაკავშირებით

წამყვან კომიტეტს შეუძლია:

1) კანონპროექტის, რეზოლუციის პროექტის ან განხილვის ინიცირება ეროვნული მნიშვნელობის საკითხებთან დაკავშირებით;

2) გამართოს საჯარო სხდომები;

3) წინადადება გადაუგზავნოს იმ დაწესებულებას, რომელსაც აქვს საკითხის განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება;

4) წინადადებას გადაუგზავნოს რესპუბლიკის მთავრობას მასზე პოზიციის გამოხატვისა და რეაგირებისათვის; კომიტეტს უნდა ეცნობოს პოზიციის თაობაზე;

5) არ დააკმაყოფილოს წინადადება;

6) გადაჭრას წინადადებაში წამოჭრილი პრობლემები სხვა საშუალებებით

ega.ee

პლატფორმა კოლექტიური წინადადებებისათვის, 2016

30 პეტიცია გაეგზავნა რიგიკოგუს

ფუნქციები:

- პეტიციის ტექსტის კოლექტიური მომზადება
- პეტიციის ელექტრონული ხელმოწერა
- რიგიკოგუს წინაშე პეტიციის წარმოების მონიტორინგი

ega.ee

რეკომენდაციები

- პრიორიტეტების განსაზღვრა ღია საკანონმდებლო პროცესის განვითარების მიზნით - ყველაზე ენთუზიასტურ პარლამენტსაც კი არ შეუძლია ყველაფრის ერთ დღეში გაკეთება
- მოქალაქეთა წახალისება, უზრუნველყონ რაციონალური შინაარსი და არ გადატვირთონ პარლამენტი ემოციური მიმართვებით
- სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებთან კონსტრუქციული დიალოგის შენარჩუნება საპარლამენტო ღიაობის მხარდასაჭერად

ega.ee

გმადლობთ!

კითხვები?

liia.hanni@ega.ee

ega.ee